

سبک زندگی قرآنی

شماره ۳ اردیبهشت ۱۴۰۰
(عید فطر ۱۴۴۲ هجری قمری)

ماهنامه فرهنگ الکترونیک

در این شماره بخوانید

- ❖ آیا ماه رمضان دست و پای شیطان بسته است؟
- ❖ اعجاز قرآن درباره پیدایش جهان
- ❖ پروفسور کیت مور چگونه مجذوب قرآن شد؟
- ❖ ماه رمضان، ماه قرآن و ضیافت الهی
- ❖ ظلم یا امتحان الهی
- ❖ انتفاع از ثروت های طبیعی

شبهه

روایت می‌گوید در ماه رمضان دست و پای شیطان در غل و زنجیر است، اگر دست و پای شیطان در ماه رمضان بسته است چرا باز گناه می‌کنیم؟
پاسخ:

۱. بله واقعاً دست و پای شیطان در غل و زنجیر است ولی نسبت به بندگان خدا که دستورات الهی را بجا می‌آورند. زمانیکه مؤمنان طبق دستور الهی در خوراک و نوشیدنی خلاف رویه عادی امساک می‌کنند تمامی شیاطین در قبال او به غل و زنجیر کشیده می‌شوند و هیچ عملی نمی‌توانند انجام دهند و مسلماً چنانچه مؤمن مقربتر باشد و گوش و چشم و تمامی جوارحش روزه باشد که دیگر شیطان رجیم هم هیچ غلطی نمی‌تواند بکند ولی شخصی که طبق دستور الهی از اطعمه و اشربه نتواند بگذرد شیطانک‌های کوچک نیز بر او مسلطند دیگر شیطانک‌های بزرگتر که جای خود دارند.

۲. شخص مؤمن نمی‌تواند هیچ حرکتی بر خلاف اوامر خداوندی انجام دهد، چون خداوند دستورات ویژه‌ای برای بندگان خود در این ماه صادر کرده که اگر به درستی انجام شوند، نوعی خودکنترلی در او به‌وجود می‌آورد که این امر مقضی گناه کردن را بی‌اثر کرده یا کُند می‌کند در نتیجه تمایل انسان به گناه کمتر می‌شود.

۳. از سوی دیگر اضافه بر کارهایی که انسان در این ماه نباید انجام دهد - مثل خوردن و آشامیدن - دستورات دیگری نیز مانند قرائت قرآن، اذکار و ادعیه وارد شده و اضافه بر آن، دستورات خاص دیگر مانند غیبت نکردن و دروغ نگفتن که اینجا از نظر ایمانی و محتوایی روزه را باطل می‌کنند، تأکید شده که همه اینها در کنار هم، موجبات تقرب به خدا و دوری از شیطان را فراهم می‌کند.

۴. اگر کسی به روزه توجه نکرد و فقط آن را در نخوردن و نیاشامیدن خلاصه کرد، این دست و پا بستن شیطان نیست چرا که این مواظبت و سر سپردن به دستورات الهی نیست و حتی فرد ممکن است در این اثناء به حقوق دیگران نیز تعدی و تجاوز کند اما خود را هم به دلیل نخوردن و نیاشامیدن، روزه‌دار به حساب آورد.

۵. اینکه طبق آمارهای رسمی در بین تمامی جوامع مسلمانان میزان جرم و جنایتبه میزان چشمگیری کاهش می‌یابد که خود دلیلی بر همین گفتار است.

المجاز قرآن در پیدایش جهان

«وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» (ذاریات/۴۷) و آسمان (فضاء) را، ما با نیروی ویژه بنا کردیم، و این ما هستیم که پیوسته آن را گسترش می دهیم. «پیوسته در گسترش بودن جهان» به این معنی است که هر چه رو به عقب برمی گردیم نتیجه این می شود که کهکشان ها به هم نزدیک و نزدیک تر می شوند. تا اینکه بالاخره همه جرم و انرژی موجود در جهان در یک نقطه به هم می رسند. آخرین دستاورد علمی در مورد پیدایش جهان نیز به این نتیجه رسیده که کل مواد جهان در یک گوی گازی متمرکز بود و طی انفجاری بزرگ توسط خداوند ایجاد شده و در حال پخش و گسترش است و جهان کنونی ما، کهکشان ها، ستاره ها و سیارات از این گاز پخش شده شکل گرفته و همچنان در حال گسترش و وسیع شدن است. بعضی ها نیز معتقد به چندین انفجار بزرگ همراه با تشکیل هفت آسمان هستند. در قرآن هم به هفت آسمان اشاره شده است و آخرین انفجار که منتج به تشکیل آسمان جدید شده مربوط به حدود ۱۵ میلیارد سال قبل است. به علاوه در آیه ۱۱ سوره فصلت در مورد پیدایش آسمان به دخان «دود» اشاره شده که با گازهای پخش شده بعد از انفجار بزرگ همخوانی دارد.

(دکتر سیستانی پور، ۱۴۰۰ش)

پروفسور کیت مور و قرآن

پروفسور کیت مور (جنین شناس مشهور) چگونه مجذوب آیات قرآن و احادیث پیامبر شد؟ چند سال پیش عده ای از اساتید دانشگاه جده، آیات قرآنی مربوط به جنین شناسی را جمع آوری کردند اما با خود گفتند که آیا گفته های قرآن در این باره منطبق با واقع است؟ یکی از آنان اظهار داشت بر اساس فرموده قرآن: لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا (اگر این قرآن از جانب غیر خدا بود در آن اختلاف بسیار با واقع می یافتند. اما جهان جنین همانطور که از نامش پیداست، جهانی است پوشیده و ناپیدا، چگونه می توان آیات جنین شناسی را با واقعیات مورد برسرقرار داد؟ دکتر کیت مور پدر جنین شناسی پس از بررسی آیات قرآن در مورد جهان جنین چنان حیران و شگفت زده شد که گفت امکان ندارد که این کتاب توسط فردی و یا افرادی در چهارده قرن پیش نوشته شده باشد بلکه این کلام خداوندی می باشد که آگاه به همه امور است. یکی از کتاب های مشهور او «انسان در حال رشد» نام دارد که در بسیاری از دانشگاه های دنیا تدریس می شود و به بیش از ۲۵ زبان مختلف دنیا ترجمه شده است. وی اذعان داشت که این آیات از جانب خداست و همین موجب تشرف ایشان به جهان اسلام شد.

(برگرفته از کتاب «قرآن کتابی شگفت انگیز» از گری میلر ترجمه صلاح الدین توحیدی، دکتر زواریان، ۱۴۰۰ش)

قرآن و ضیافت الهی

خداوند متعال این عالم را برای پذیرایی از مخلوقات خویش پدید آورده است. انسان به عنوان گرامی ترین مخلوقات حضرت حق در این عالم در همه حال مهمان است و در ضیافت پر محبت حضور دارد. اگر ماه مبارک رمضان نیز به طور ویژه به عنوان ماه ضیافت الهی معرفی شده به برکت نزول قرآن در این ماه شریف است. رسول اکرم (ص) قرآن را «مادبه الله» خوانده است یعنی سفره الهی که به فراخور هر یک از مهمانانی که بر سر سفره حاضر می شوند برای آن ها غذایی دارد و آن ها را بهره مند می سازد. آن حضرت فرمودند: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ مَأْدِبَةُ اللَّهِ، فَاقْبَلُوا مَأْدِبَتَهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ» امالی سید مرتضی ج ۲ ص ۲۷؛ در این ضیافت بزرگ الهی ما بر سر سفره گسترده قرآن کریم نشسته ایم وقتی بر سر سفره قرآن می نشینیم باید این احساس را داشته باشیم که در ضیافتی حضور داریم که صاحب آن کریم ترین، غنی ترین، قدرتمندترین و سخاوتمندترین افراد است از این رو در این ضیافت کریمانه قناعت کردن صحیح نیست و انسان هر چه بتواند از این سفره بهره بیشتری ببرد مطلوب خواهد بود. آیت الله بهجت رضوان الله تعالی علیه می فرمودند: همه چیز در قرآن است و اشاره داشتند که «خُذْ مَا نَشِئْتَ مِنَ الْقُرْآنِ لِمَا شِئْتَ» یعنی از قرآن هر چه می خواهید برای هر نیاز حقیقی که دارید بهره برداری کنید. اگر باور کردیم که این کتاب از سوی «حی قیوم» آمده و او در کمال محبت این سفره را برای ما گسترده است آنگاه ممکن نیست انسان بر سر چنین سفره ای بنشیند با چنین موجودی هم صحبت شود اما بهره متناسب با نیاز خود را نبرد.

(برگرفته از کتاب «رفیق روزهای بندگی» استاد عابدینی، حسینی تبار، ۱۴۰۰ش)

ظلم یا امتحان الهی

بعضی از افراد تا دچار سختی پی در پی در امور زندگی‌شان می‌شوند آن را ظلم به خود تلقی کرده، لب به شکایت می‌کشایند و از فلک و گاه نعوذ بالله از خداوند گله می‌کنند، ولی همیشه از عالمان دینی شنیده‌ایم که خداوند منزّه است از هر بدی و گزندى که به ما می‌رسد و در واقع هیچ بدی به ما نمی‌رسد مگر این که خود یا افراد دیگر به نوعی در ایجاد آن دخالت داشته‌ایم، نمونه‌اش کشتار عظیم همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ است که در عصر حاضر با آن مواجهیم.

موجبات مرگ ناشی از ویروس در اثر دستکاری و تداخل انسان در روال طبیعی زندگی و ماهیت موجودات حاصل شده است و حالا خود انسان باید تاوانش را بدهد، مگر این که بالاخره راه را از چاه بشناسد ولی حیفِ زمان و مردمی که از دست می‌روند.

تجربه و شواهد تاریخی نشان داده است، در کنار هر ظلمی که انسان به خود روا می‌دارد، خداوند تبارک و تعالی همان را وسیله امتحان وی قرار می‌دهد که؛ صبرش چقدر است؟ آیا به صراط مستقیم می‌آید؟ آیا علم و دانایی خدادادیش را به‌کار می‌گیرد تا از این گرفتاری به در آید؟ و تازه خداوند آنقدر مهربان است که برای خلاصی از گرفتاریش به او پاداش خیر هم می‌دهد.

«شیخ کلینی» در جلد ۱ اصول کافی از امام صادق (ع) نقل می‌کند: هیچ قبض و بسطی (تنگی و فراخی) نباشد جز آن که برای خدا نسبت به آن حکم و آزمایشی است و نیز فرموده: از آن چه خدا به آن امر کرده یا از آن نهی فرموده چیزی که در آن قبض و بسطی باشد نیست، مگر آن که برای خدای عزوجل نسبت به آن آزمایش و حکمتی است.

اما هدف خداوند از آزمایش انسان چیست؟ هدف خداوند از امتحان، تشخیص واقعیات نیست زیرا که خداوند از رگ گردن به انسان نزدیک‌تر است و علمش محیط است به همه امور عالم، به‌طوری که در قرآن کریم، سوره مبارکه مائده، آیه ۷ می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ» به‌درستی که خداوند از اسرار درون سینه‌ها آگاه است. آیت‌الله مصباح یزدی بیان داشته‌اند: «یکی از اهداف آزمایش و آفرینش، تربیت و فرصت آشکار ساختن زمینه مناسب برای رشد استعدادهای انسان است.»

به این ترتیب انسان می‌تواند در قالب اختیاری که خداوند به وی داده امکان تجلی صفات خداگونه‌اش را بیابد و از امتحان الهی سربلند در آید. این نهایت ارفاق و محبت خداوند به بنده‌اش است.

(دکتر تقوی‌زاد، ۱۴۰۰ش)

نکته اقتصادی

انتفاع از ثروت های طبیعی

"خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا"
آنچه را در زمین است برای همه
شما آفریده. (بقره/۲۹)

به دلیل حق مشترک و همگانی،
هرکس حق دارد با انتفاع از ثروت های
طبیعی، زندگی خوبی داشته باشد.
بنابراین وظیفه دولت است که فرصت کار
برای همه مردم را فراهم کند و هرکس
فرصت لازم را به دست نیابد و یا از کار
کردن در ماند، امکان بهره مندی و مشارکت
در ثروت های طبیعی را تا حدیکه زندگی
مرفه برایش تضمین نماید.

گویاترین نص تشریعی در این باره که
اساس ایده و راه عملی را نشان می دهد
آیات ۶ و ۷ سوره حشر است که نقش فیئ
را به عنوان قسمتی از درآمد دولتی و
عمومی مشخص می گرداند.

این آیات اساس ایده ضمان، که حق
مشترک جامعه در ثروت ها محسوب
می شود را به روشنی بیان می کند
(اقتصاد ما، محمد باقر صدر، ج ۲، ۳۲۵-۳۲۶)

رمضان، ماه قرآن؛

ما معمولاً ماه رمضان را با عنوان ماه روزه می شناسیم.
و تا می شنویم ماه رمضان، اول از همه یاد روزه و سحری و افطاری و... می افتیم،
اما خداوند، رمضان را ابتدا، ماه قرآن معرفی می کند:
شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ (بقره/۱۸۵)
ماه رمضان، ماهی که قرآن در آن نازل شده است.
بعد در دنباله آیه صحبت از روزه و روزه گرفتن در این ماه می کند:
فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ (بقره/۱۸۵)
پس هر کس از شما که این ماه را درک کرد، باید آن را روزه بدارد.
یعنی ماه رمضان، قبل از این که ماه روزه باشد، ماه قرآن است.
در واقع، ماه رمضان از نظر خدا، بیش از این که به «ماه روزه» معروف و
مشهور باشد، به «ماه قرآن» معروف و مشهور است.

دل نوشته ها، درد دل های قرآنی و
درخواست های قرآنی خود از دانشگاه و
جامعه، برداشت ها و خاطرات نیک خود
از انس با قرآن را با ما به اشتراک بگذارید
تا با نام خودتان منتشر کنیم.
راه ارتباطی با ما:

SABKE.ZENDEGII.QURANII@GMAIL.COM

سبک زندگی قرآنی

اللَّهُمَّ أَهْلَ الْكِبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ وَأَهْلَ
الْجُودِ وَالْجَبْرُوتِ وَأَهْلَ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ
وَأَهْلَ التَّقْوَى وَالْمَغْفِرَةِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا
الْيَوْمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ لِلْمُسْلِمِينَ عِيدًا وَلِمُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ذُخْرًا [وَشَرَفًا] وَكَرَامًا وَمَزِيدًا
أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُدْخِلَنِي فِي كُلِّ
خَيْرٍ ادْخَلْتَ فِيهِ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تُخْرِجَنِي مِنْ
كُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ
صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ عِبَادُكَ
الصَّالِحُونَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
أَسْتَعَاذُ مِنْهُ عِبَادُكَ
الصَّالِحُونَ

صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی و دانشجویی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری

مدیر مسئول: صغری رادان

سر دبیر: معصومه ذبیحی

هیات تحریریه: راضیه تقوی زاد، علی سیستانی پور، علی شهابی، معصومه ذبیحی، صغری رادان، معصومه حسینی تبار، راضیه زواریان

مدیر اجرایی: کانون رضوانه

صفحه آرایی و گرافیک (طراح): زینب حیدری و محمد انصاریان